

foreligger – pålægge agenten at afgive forklaring, når forklaringen anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald, og sagens beskaffenhed og dens betydning for vedkommende part eller samfundet findes at berettige dertil.

Justitsministeriet kan tiltræde udvalgets synspunkter vedrørende spørgsmålet om kompetencen til at træffe bestemmelse om at iværksætte en agentaktion og vedrørende forslaget om efterfølgende retlig kontrol med agentvirksomhed. Justitsministeriet tillægger det i den forbindelse betydelig vægt, at afgørelser om anvendelse af agent træffes på chefs- eller souschefsplan, og vil i forbindelse med lovforslagets eventuelle vedtagelse udsende administrative regler herom.

Justitsministeriet kan endvidere tiltræde den af udvalget foreslåede udtrykkelige lovregel om, at forsvareren skal have underretning om, at der har været anvendt agent i sagen.

Spørgsmålet, om man bør foretage ændringer i retsplejelovens § 171 om afhøring af agenter i retten, kan efter justitsministeriets opfattelse give anledning til noget større tvivl, idet en sådan afhøring efter omstændighederne kan indebære risiko for agenten. Justitsministeriet har imidlertid ved udformningen af lovforslaget valgt at følge udvalgsflertallets forslag, der lader det være op til rettens konkrete vurdering at tage stilling til, i hvilket omfang og på hvilken måde det bør pålægges agenten at afgive vidneforklaring i retten.

4. Aflastning af højesteret.

4.1. På baggrund af drøftelser med højesterets præsident og en udtalelse af 10. december 1984 fra retsplejerådet (bilag 1 til lovforslaget) stilles der forslag om forskellige retsplejeændringer med det formål at frigøre højesteret for at behandle en række sager, som efter deres karakter fuldt forsvarligt kan afgøres endeligt af landsretterne. Herved vil det blive muligt at nedbringe berammelsestiderne ved højesteret.

Hovedindholdet af denne del af lovforslaget er for det første et forslag om, at alle almindelige funktionærsager, der ikke indeholder principielle spørgsmål eller lignende, henlægges til byretterne. Dette vil bl.a. indebære, at 1. instansdomme i sådanne almindelige funktionærsager ikke længere vil kunne indbringes direkte for højesteret ved appel.

Endvidere stilles der forslag om forskellige andre lovændringer med henblik på at begrænse adgangen til at indbringe mindre betydningsfulde afgørelser for højesteret. I den forbindelse stilles

der navnlig forslag om, at den appelordning til østre landret, som blev gennemført pr. 1. juli 1984 med hensyn til sø- og handelsrettens skifteafdelings afgørelser i gældssaneringsager, nu udvides til at omfatte samtlige afgørelser, som træffes af sø- og handelsrettens skifteafdeling.

Endelig stilles der forslag om en udvidelse af adgangen for højesteret til at anordne skriftlig ankebehandling af visse sagstyper.

4.2. Der har igennem de senere år været en *stærk stigning i antallet af sager*, som indbringes for højesteret. Dette gælder både med hensyn til ankesager og kæresager og både med hensyn til borgerlige sager og straffesager. Væksten i sagsantallet har i betydelig grad forøget arbejdsbyrden for rettens personale og har endvidere bevirket, at antallet af uafgjorte borgerlige ankesager er steget stærkt, idet man fra højesterets side har prioriteret straffesager og kæresager fremfor borgerlige ankesager.

Herved er der sket en *betydelig forlængelse af berammelsestiderne* for de borgerlige ankesager. Der kan i den forbindelse henvises til oplysningerne i pkt. 1.2. i retsplejerådets udtalelse af 10. december 1984, der er optrykt som bilag 1 til lovforslaget. Som det fremgår heraf, overstiger højesterets nuværende beholdning af uafgjorte borgerlige sager ét års tilgang af nye sager. Højesterets præsident har i øvrigt givet nogle supplerende oplysninger om udviklingen i sagsantallet i 1984. Det fremgår bl.a. heraf, at der i 1984 indkom i alt 375 nye borgerlige sager, at højesteret afgjorde i alt 354 borgerlige sager, og at antallet af uafgjorte borgerlige sager ved årets udgang udgjorde i alt 468.

Fra den 1. januar 1980 blev byretsgrænsen i retsplejelovens § 225 forhøjet fra 30.000 kr. til 100.000 kr., og med virkning fra den 1. juli 1984 er denne grænse forhøjet yderligere til 200.000 kr. Formålet med disse ændringer har været at nedbringe berammelsestiderne ved landsretterne, men det er klart, at ændringerne som en refleksvirkning på længere sigt vil kunne medføre en vis mindskeelse i antallet af borgerlige ankesager for højesteret.

De nævnte forhøjelser af byretsgrænsen til 100.000, henholdsvis 200.000 kr., berørte imidlertid ikke de sager, som på ikrafttrædelsestidspunktet allerede var anlagt ved landsretterne, og de har derfor endnu ikke i fuldt omfang påvirket tilgangen af sager til højesteret. Det fremgår dog af retsplejerådets udtalelse, at det må forventes, at ændringerne i løbet af nogle år vil medføre et vist fald i antallet af ankesager for højesteret, men rådet fremhæver samtidig, at en væsentlig del af de